

RANA
UTVIKLING

ÅRSRAPPORT 2024

Ved inngangen til 2024 var det 25 994 innbyggere i Rana kommune. Ved utgangen var det 25 926. Befolkningsutviklingen går med andre ord feil vei. Det har vært full stans og nedbemanning hos FREYR, og konflikten i og rundt Mo Industripark AS fortsatte gjennom hele 2024. Det er ikke spesielt omdømmebyggende for Rana-samfunnet at MIP-konflikten drar ut i tid og vi har dessverre registrert at dette påvirker eksterne aktører sin oppfatning om Rana og interesse for samarbeid og etablering.

Bygging av både flyplass og dypvannskai holder en god fremdrift, men effektene vil først komme senere. RU har sammen med Rana kommune tatt initiativ overfor grunneiere rundt både gammel og ny flyplass med tanke på næringsutvikling

Økonomisk sett ble 2024, som 2023, et år hvor selskapet gikk med et overskudd.

I årsrapport 2024 vil vi fortelle litt om status for siste år og gi kortfattede innblikk i hovedoppgaver og løftesaker. Med blikket rettet framover.

Hensikten med årsrapporten er å kommunisere hvordan RU løser oppdraget som næringsavdeling for Rana kommune og som utviklingsaktør. Det skal gi våre eiere, de folkevalgte, næringslivet og samarbeidspartnere et kortfattet innblikk i vårt arbeid for å bidra til vekst og utvikling for Rana og regionen. Rapporten kommer i tillegg til de lovpålagte dokumentene årsregnskap og revisjonsberetning som presenteres for generalforsamlingen. Styret igangsatte høsten 2023 et

arbeid med å revidere selskapets strategi. Ny revidert strategi ble vedtatt tidlig i 2024.

RU ble stiftet 31. oktober 1987 og fylte 37 år i 2024.

- Rana Utvikling er Rana kommune sin næringsetat. Vår visjon er å være regionens fremste strategiske samarbeidspartner. Vi gir retning og kraft til bærekraftig utvikling. Selskapets viktigste oppgave er å legge til rette for ny næringsvirksomhet og utvikling av eksisterende virksomheter. Det skjer i samskaping med næringslivet, kommunen, regionen og andre utviklingsaktører.
- RU sitt viktigste oppdragsdokument foruten om enerettsavtalen er temaplan næringsutvikling som et enstemmig kommunestyre vedtok i juni 2019. RU revidert forrige versjon som var en strategisk næringsplan. Visjonen til Rana kommune er at vi skal være Norges grønne industrihovedstad og at fremtiden er fornybar. Den sikreste veien til vekst, er flere arbeidsplasser i private og offentlige virksomheter med vekt på langsiktig lønnsomhet og verdiskaping.

RANA UTVIKLING AS

- Rana Utvikling AS er Rana kommunes næringsetat. Vår visjon er å være regionens fremste ressurs for næringsutvikling.
- Jobber sammen med næringslivet, kommune, universiteter, andre utviklingsaktører og myndigheter på ulike nivå.
- 10 ansatte.

For mer informasjon, sjekk våre websider:

- www.ru.no
- www.venturenorth.no
- www.moirana.com
- www.o6.no

Administrerende direktør:

Ole M. Kolstad

Styreleder:

Arve Ulriksen

Øvrige styremedlemmer:

Kitt Grønningsæter (nestleder)

Widar Salbuviik

Gry Agnete Alsos

Stig Frammarsvik

Therese Jürgensen (vara)

Eiere:

Rana Kommune 60 %.

Helgeland Industriutvikling 21 %.

Mo Industripark 14 %.

Øvrig næringsliv 5%.

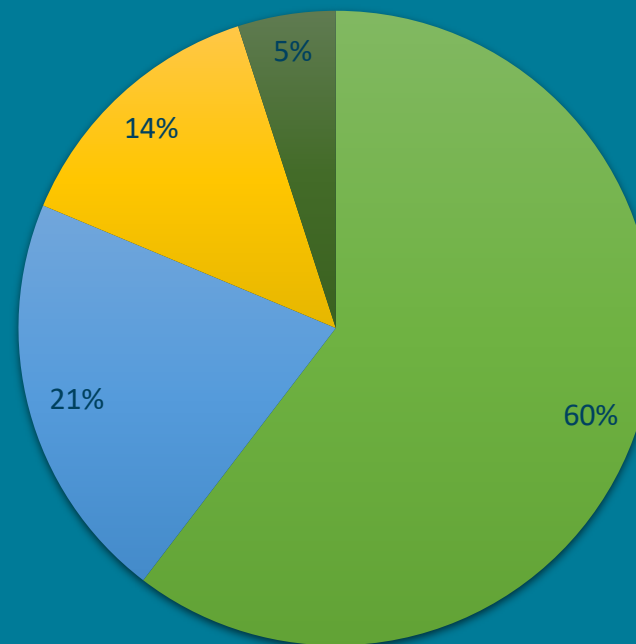
Eierstruktur

”Rana kommune skal ha minst 40 % av aksjene i selskapet og skal alene eller sammen med Nordland fylkeskommune ha mer enn halvparten av aksjene.”

Rana Utviklingsselskap AS

– Vedtekter §4

Eierstruktur

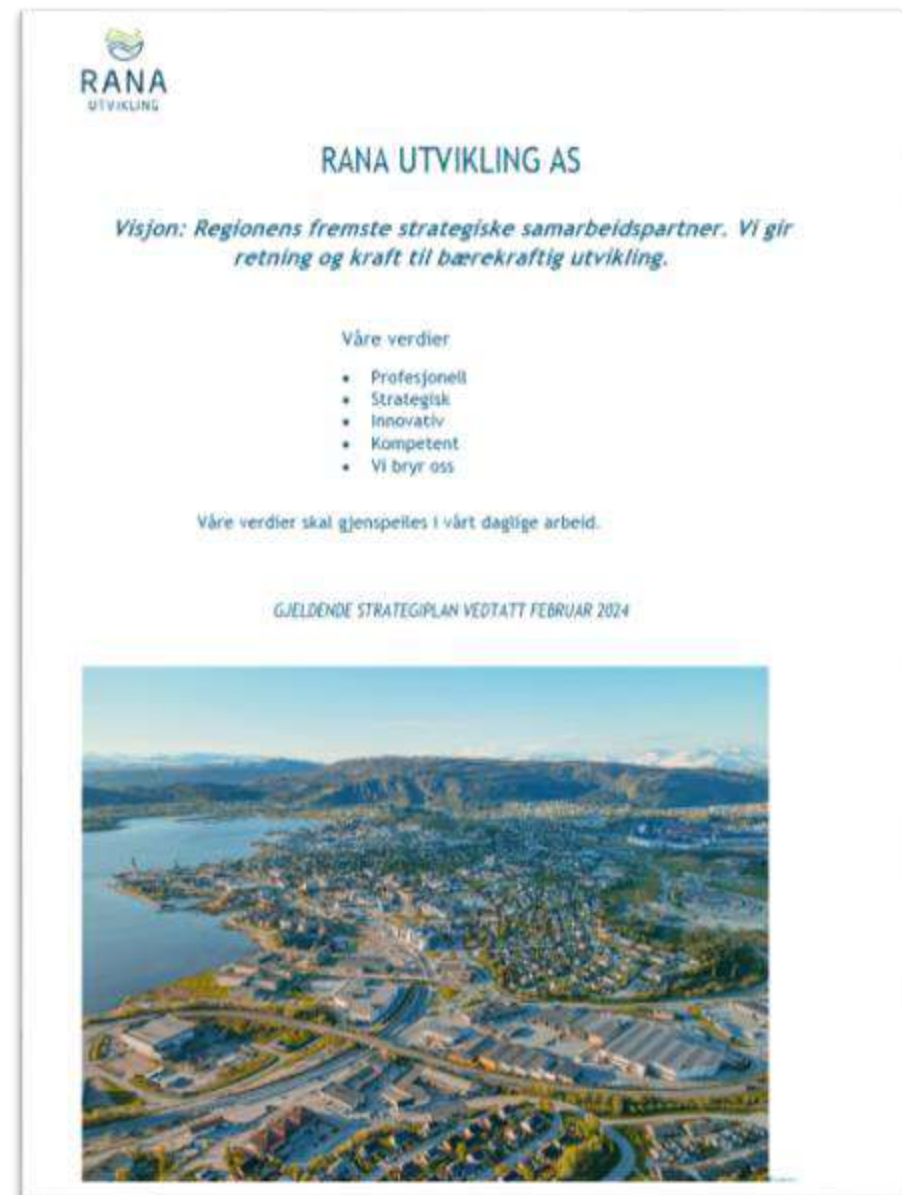
■ Rana kommune ■ Helgeland Industriutvikling ■ Mo Industripark ■ Øvrige aksjonærer

Revidering av selskapets strategi

Styret i Rana Utvikling vedtok høsten 2023 å revidere selskapets strategi.

Styret er tilfreds med hvordan selskapets administrasjon har fulgt opp Rana kommune sin "Temaplan næringsutvikling" og selskapets egen strategi. Samtidig så styret et behov for å se nærmere på selskapets egen strategi, dette for å oppdatere strategien slik at "Temaplan næringsutvikling" er enda bedre integrert i vår strategi. Det var også behov for å konkretisere arbeidet noe samt tydeliggjøre behov for fokus på inntektsbringende arbeid samt gjøre vårt "Venture North" til en mer gjennomgående arbeidsform i hele selskapet.

Styret gjennomførte et styreseminar i Oslo høsten 2023 med eksterne innledere fra politikk og næringsliv. Endelig fastsettelse av ny strategi ble gjort i styremøte tidlig i 2024.

Ansatte ved utgangen av 2024

Ole M. Kolstad

ADM. DIREKTØR

Annfrid Olsen

NESTLEDER / PROSJEKTLEDER

Reidar Ryssdal

PROSJEKTLEDER

**Kristin Frodahl
Rognerud**

PROSJEKTLEDER

Allan Berg

PROSJEKTLEDER

Petter Svendsen

PROSJEKTLEDER

Yasna Mimbela

PROSJEKTLEDER

Iselin Breirem

PROSJEKTLEDER

Avtale om næringsutviklingsarbeid med Rana kommune

Rana Utvikling ble stiftet 31.oktober 1987 og har i 35 år ivaretatt funksjonen som Rana kommunes næringsetat. Kommunestyret har lagt rammer for RU som kommunens næringsetat via en egen avtale og gir en årlig grunnbevilgning finansiert via næringsfondet til å løse prioriterte oppgaver.

Avtalen mellom Rana kommune og RU har vært revidert underveis og Lov om offentlige anskaffelser har lagt føringer for avtalen.

Kommunestyret vedtok temaplan næringsutvikling i kommunestyret i juni 2019.

Rana kommune evaluerte i 2021 Rana Utvikling sitt arbeid. PWC stod for evalueringen. Som del av evalueringen besluttet kommunestyret at arbeidet settes ut på anbud. RU ble i desember 2022 tildelt næringsutviklingsarbeidet for 3+1+1 år.

PS 2022/1505 i kommunestyret 13. desember 2022

Rana kommune kunngjorde 30.09.2022 en åpen anbudskonkurranse på næringsutviklingsarbeid i tråd med KST vedtak i sak 118/2021 som ble fattet på bakgrunn av anbefalingene i overlevert rapport fra PwC om evaluering av enerettsavtalen med Rana Utvikling AS.

Rana kommune innbydde til åpen anbudskonkurranse om næringsetatsfunksjonen for kommunen i perioden 01.01.2023 – 31.12.2025 med opsjon på forlengelse i ytterligere 1,0 + 1,0 år, maksimalt 5 år og senest til 31.12.2027. Kvalifikasjonskriterier, kravspesifikasjon og tildelingskriterier framgår av vedlagte konkurransegrunnlag og anbudsdokumenter.

Etter tilbudsfrist 04.11.2022 kl. 12.00 hadde Rana kommune mottatt tilbud fra én leverandør, Rana Utvikling AS. Kommunen har gjennomført evaluering av innkommende tilbudsdokumenter og vurdert at det ikke foreligger grunnlag for avvisning av tilbud som følge av forhold vedrørende tilbudet, eller forhold vedrørende leverandøren.

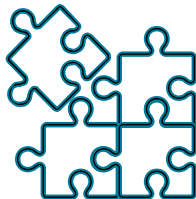

Regionens fremste strategiske samarbeidspartner. Vi gir retning og kraft til bærekraftig utvikling.

NÆRINGSETAT

RU utøver rollen som Rana kommunes næringsetat og regional ressurs for næringsutvikling.

RAMMEVILKÅR

Selskapets viktigste oppgave er å legge til rette for nye og eksisterende virksomheter og bidra til å forbedre rammevilkårene for næringslivet.

SAMHANDLING

RUs samlede kompetanse skal fremme Rana kommune som en drivkraft for regional vekst og tilflytting og oppfylle dette gjennom samhandling.

Temaplan næringsutvikling

RU oversendt forslag til temaplan til Rådmann etter en forankrings-prosess med nærings- og samfunnsliv våren 2019.

Et enstemmig kommunestyre vedtok ny temaplan næringsutvikling for Rana kommune. Dette er RU sitt viktigste arbeidsdokument.

INDUSTRI

Mo i Rana har lange tradisjoner og høy kompetanse innenfor prosessindustri, energi og bergindustri. Målsettingen er at Rana skal videreutvikle sin posisjon som en av Norges fremste klynger innen dette området.

DESTINASJONSUTVIKLING

Destinasjonsutvikling eller reisemålsutvikling dreier seg ifølge Nordland fylkeskommune om et systematisk arbeid med å utvikle reiselivsprodukter på en destinasjon / reisemål. Det er en prosess som skjer i samarbeide mellom offentlige aktører og det private næringsliv.

OFFENTLIGE VIRKSOMHETER

Mo i Rana har gode forutsetninger for å få vekst i antall offentlige arbeidsplasser, i og med at vi allerede gjør betydelige statlige oppgaver som kan videreutvikles. I tillegg er de regionale oppgavene som Mo i Rana kan være vertskap for, viktig for vekst og videreutvikling av et godt samfunn å bo i.

1. Miljø, innovasjon og kompetanse

Mo i Rana skal være et nasjonalt og internasjonalt forbilde på bruk av miljøvennlige teknologi-ordninger og våre satsinger er bygd på anerkjent forskning og innovasjon.

2. Vekstfremmende infrastruktur

Utvikle en vekstfremmende infrastruktur som styrker næringslivets og regionens grønne konkurransekraft

3. Internasjonalisering, ervervelse av arb.plasser og omdømme

Rana skal være blant Norges beste vertskommuner. Det skal være attraktivt for internasjonale selskaper å lokalisere seg i Rana. Realisere ny stor flyplass sammen med Rana skal besitte kompetanse til å delta på internasjonale møteplasser.

4. En levende by og attraktive distrikt

Befolkningsvekst og økt bolyst i hele kommunen

5. Digitalisering

Bidra til å løfte industri, næringsliv og offentlig sektor inn i den digitale tidsalderen.

1. Polarsirkelen Lufthavn
2. Helgelandssykehuset
3. Ny dypvannskai
4. Nesna Industripark
5. Campus Helgeland
6. Batterifabrikk
7. Invest in Rana (Venture North)

Ny flyplass

Avinor, AF og deres underleverandører satte i gang for fullt i 2023 og har god framdrift i anleggsarbeidet. Avinor er på plan i forhold til åpning for trafikk i innen Q2 2027. Foto: Avinor.

Ny, stor flyplass er avgjørende for videre vekst og vil medvirke til at den største eksportregionen i nord vil bli enda viktigere for landsdelen og landet.

Rana Utvikling er en av de største eiere i Polarsirkelen Lufthavnutvikling AS (PLU) som er vårt viktigste verktøy for å følge opp samarbeidet med Avinor, påvirke flyplassens utforming og utvikling, samt det svært viktige arbeidet med ruteutvikling, å få etablert et best mulig flytilbud innen ny flyplass åpnes og videre. PLU, Rana kommune og Avinor et samarbeidsforum og følger en samarbeidsavtale. Næringsliv og kommune bidrar med 666 mill. kr til utbyggingen og staten betaler resten opp til en styringsramme på ca. 4,5 mrd. kroner

Adm.dir. i RU er styreleder i PLU. RU har bistått PLU mye i arbeidet i 2024 både gjennom styrearbeid og noe prosjektarbeid av medarbeidere fra RU.

Ytelser

Fra PLU har det vært et stort fokus på å sikre at flyplassen får de riktige ytelsene. Det har vært særlig fokus på rullebanelengde, som er økt til 2400 /2700 m, antall oppstillingsplasser som er økt, muligheter for samtidighet mellom inn- og utland, bagasjehåndtering, innflygingslys og terminalbygg, der areal eller ytelser er økt. Vi har fått til store forbedringer, selv om vi ikke er helt i mål. Lokalt medvirkningsarbeid vurderes som helt avgjørende for måloppnåelse da vi på ingen måte kan si at Avinor selv har vært noen pådriver for å sikre riktige ytelser til landets neste storflyplass.

Reisemåls- og ruteutvikling

Arbeidet med destinasjon og ruteutvikling følges også opp. Det har gjennom året vært dialog med Sparebank 1 Helgeland om prosjektmidler på kr 5 millioner som nå er bevilget til Rana Utvikling. Det jobbes nå godt med oppfølging av en omforent plan mellom RU, PLU og Visit Helgeland m. flere, med arbeidspakker/ delprosjekter. Aktiviteten blir økende i 2025 og 2026. Dette skal understøtte reisemålsutvikling og skape grunnlag for et rutetilbud i tråd med næringslivet og regionens behov.

Batterifabrikk

RU har siden 2018 arbeidet med etableringen av battericellefabrikkene til FREYR Battery AS.

Etableringen av til sammen fem batterifabrikker inne i Mo Industripark vil gi 1500 arbeidsplasser direkte, i tillegg leverte Menon Economics høsten 2021 en ringvirkningsanalyse av etableringen til FREYR. Den belyste muligheten for ytterligere 1150 arbeidsplasser i Rana som et resultat av økt konsum, leverandører til FREYR og økning i offentlig ansatte pga økt befolkning.

Høsten 2022 ble Inflation Reduction Act innført USA. Dette er en stor amerikansk skattepakke til selskaper som etablerer grønn industri i USA. FREYR framskyndte planene sine i delstaten Georgia, og la byggingen av GIGA Arctic på vent til regjeringen opprettet et norsk svar på IRA.

FREYR Battery har gjennomgått en betydelig strategisk endring og opererer nå under navnet T1 Energy Inc. Denne rebrandingen ble kunngjort i februar 2025, og selskapet fokuserer nå på å bli en ledende aktør innen solenergi og batterilagring i USA, med hovedkontor i Austin, Texas.

For Mo i Rana betyr dette at de tidligere planlagte batteriprosjektene ikke vil realiseres, og T1 Energy fokuserer nå på å selge de eksisterende anleggene i området. Det har vært noe informasjon fra T1 Energy om muligheter for å ta i bruk bygningsmassen for datalagring. Tilgang på tilstrekkelig kraft for dette har gjort at det har vært lite fremgang på dette området.

For Rana sin del vil det være av interesse at både bygningsmasse og tilgjengelig kraft i resulterer i mange nye arbeidsplasser.

VekstMObilisering ble etablert som et responsivt prosjekt for å håndtere behovene som fulgte av stor vekst innenfor grønn industri, spesielt med etableringen av FREYR. Prosjektet har hatt som mål å skape strukturer og partnerskap for bedre rammevilkår, synlighet, rekruttering og mottaksapparat.

Vekst- mobilisering

2021- 2024

VEKSTMOBILISERING

REMOBILISERING

Gjennom VekstMObilisering ble det etablert flere arenaer som skulle identifisere og fasilitere felles tiltak for samfunnet. Arenaene hadde individuelle møter hvor prosjektledere fra VekstMObilisering var koordinator. Arbeidsgruppene var satt sammen med aktører fra ulike bransjer og med både lokale, regionale og nasjonale representanter. Strukturerne som er etablert i prosjektet vil kunne benyttes i Rana-samfunnets videre arbeid med å posisjonere seg for nye store etableringer og derigjennom legge til rette for rekruttering og tilflytting. Dette fordrer imidlertid at næringslivet i Rana selv er interessert i å videreutvikle konseptet. P.t er ikke dette enda avklart.

Hvem er mobilisert?

Gjennom VekstMObilisering ble det etablert flere arenaer som skulle identifisere og fasilitere felles tiltak for samfunnet. Arenaene hadde individuelle møter hvor prosjektledere fra VekstMObilisering var koordinator. Arbeidsgruppene var satt sammen med aktører fra ulike bransjer og med både lokale, regionale og nasjonale representanter.

Markedsføring og attraktivitet FREYR Rana kommune Van Helgeland NFK Hys i Media SeNor Ridig Spor Geelmøyden Klæss	Bolig FREYR Rana kommune RHO Ranheim Gorponer Zar Bolin Mogo Eiendomsmegler	Ungdom Andi Rana Kommune SLT-koordinator KPH Polbot Rana FK	Campus og Kompetanse FREYR Nord universitet UIT NTNU NFK SE Polarsirkelen vgs KPH
Talent Integrering FREYR Rana kommune RNF NAV Kariens Helgeland ICH KPH	Transport og mobilitet FREYR Rana kommune Mo industripark NFK Statens vegvesen Polarsirkelrøder	Fritid og samfunn FREYR Rana kommune Rana FK Rana friluftsentral Rana idrettsråd Informasjon hub Nordland teater Scasmo Ytteren IL Rana 2040 Mint	Kommunikasjon og media FREYR Rana kommune RNF KPH Mo industripark Lokalmedia

Prosjektoversikt: Welcome to Mo i Rana startet i 2021 som en del av VekstMOobilisering. Målet er å skape et bærekraftig og inkluderende samfunn for internasjonale tilflyttere.

Hovedresultater 2024:

1. **HR-nettverket:** I samarbeid med Ranaregionen næringsforening har HR nettverket vokst til 42 medlemmer (fra 20 i 2021). I 2024 fokuserte vi på strategiene rekruttering, kompetansematching, verktøy for onboarding og felles initiativer/nettverk.
2. **Onboarding:** I samarbeid med IOM og Osloregionen har vi utviklet en nasjonal e-læringsplattform for arbeidsinnvandrere. Manuset ble sendt til utvikling i desember, validert av IMDI, NAV, UDI, HK Dir og Skatteetaten.
3. **Talentattraksjon :** Deltatt i IMDIs ressursgruppe for en nasjonal velkomstpakke. Vi har også gitt innspill til NHO om politiske tiltak for å styrke talentattraksjon.
4. **Integrering:** Støttet Rana FK og idrettslag i inkluderingsarbeid. Videreført støtte til sosiale nettverk som MINT.
5. **Kompetanse & Næringsutvikling:** Bestilt og ledet retningen for en ny rapport fra KPB som kartlegger langsiktig kompetansebehov i industrien og næringsliv.
6. **Lobbing & Internasjonalisering:** Koordinerte et felles høringssvar med næringslivet for å sikre videreføring av IB-linjen ved Polarsirkelen vgs. Videreført arbeidet med den nasjonale talentattraksjonsnettverkets påvirkningsagenda.

Nå raser næringslivet i Rana mot fylkeskommunen: - Utviklingen stanset ikke med Freyr

Omdømme

Delprosjekt Omdømme startet januar 2022, og ligger under VekstMOobilisering

Prosjektets hovedmål er å skape strategier og tiltak som styrker Mo i Rana sitt omdømme ved å posisjonere Mo i Rana som et åpenbart valg for å jobbe, studere og leve

Prosjektet har i 2024:

- Arrangert workshopen "How to become famous" En idemyldring med formål om finne og skape eierskap til nye ideer som kan sette Mo i Rana på kartet.
- Initiert og arrangert "Hjem til jul" hvor 90 avgangselever fikk presentasjoner fra lokalt næringsliv under helaften på Brasseriet
- Initiert og vært prosjektleder for "Kulturaksen", et byutviklingsprosjekt i Rådhusalleen.
- Deltatt på eller arrangert studenttreff og karrieredager i Oslo, Trondheim, Narvik og Tromsø.
- Styrket Mo i Rana sitt digitale omdømme ved å videreutvikle moirana.com og levere artikler og innhold til sosiale medier
- Prosjektet har deltatt i flere andre initiativ som er med å styrke omdømmearbeidet; Information hub, HeileHelgeland, Campus Helgeland, Welcome to Mo i Rana

Delprosjekt Campus og kompetanse startet opp våren 2022.

Prosjektets hovedmål er å bidra til å videreutvikle Campus Helgeland som attraktivt studiested og bidra til å sikre relevante studietilbud for å møte regionens kompetansebehov.

- I løpet av 2024 har prosjektet gjennomført aktiviteter for å styrke Campus Helgeland som studiested og Mo i Rana som studentby gjennom blant annet:
  - Koordinert arbeidet for å styrket samarbeidet mellom de akademiske miljøene på Campus.
  - Initiert og arrangert Helsedag på Campus Helgeland for over 100 elever ved Polarsirkelen vgs. med formål om å vise frem mulighetene innenfor sykepleieryrket.
  - Koordinert og gjennomført markedsføring knyttet opp mot studentrekruttering, som bidro til en oppgang i søkertall for studiene på Campus Helgeland.
  - På vegne av Rana kommunen som vertskommune for Nord universitet ledet arbeidet for bevaring av sykepleierutdanningen ved Campus Helgeland.
- Prosjektet har deltatt i ulike samarbeidsutvalg som arbeider med utdanning og kompetanse, samt regelmessige møtepunkter med både Nord universitet og UiT.
- Prosjektet har også vært fast medlem i styringsgruppen til UiT's erfaringsbaserte master i digitale helsetjenester. Masteren er et pilotprosjekt finansiert av DIKU for å gi et kompetanseløft innen digitale helsetjenester i Helgelandsregionen.

IT-FORUM HELGELAND

- RU innehar rollen som prosjektleder/ daglig leder av IT-forum Helgeland. Gjennom denne rollen initierte og gjennomførte en rekke arrangementer som bidro til å knytte IT-miljøet tettere samme og ga IT-ansatte kompetanseheving. Hovedprosjektet i 2024 var temamøte omkring digitalisering hvor daværende daværende statssekretær Tomas Norvoll fra regjeringens Digitaliserings- og forvaltningsdepartement. Statssekretær Norvoll ga en full sal i auditoriet på Campus Helgeland en sniktitt inn i regjeringens digitaliseringsstrategi. I tillegg ble det i november gjennomføringen av en heldags IT-konferanse som samlet over 200 deltakere.
- Styret i IT-forum bestod i 2024 av representanter fra Skatteetaten, Nasjonalbiblioteket, Tietoevry, Rana Gruber, Cerum, UiT og Nord universitet.
- Det ble i løpet av året gjennomført 7 styremøter hvor arbeidet Hovedfokuset gjennom året har vært å skape et godt fundament for langsiktig og bærekraftig drift. Herunder arbeid med å definere hvordan nettverket skal drives, hvilke aktiviteter som skal gjennomføres og hvordan dette i sum skaper en merverdi for medlemmene i IT-forumet.
- Følgende bedrifter er medlem av IT-forum Helgeland:

Celsa	Nord universitet
Cerum	Rana Gruber
Digitale Helgeland	Rana Kommune
Freyr	Rana Utvikling
Helgelandskraft AS	Skatteetaten
Haaland	Sparebank 1 Helgeland
Kunnskapsparken Helgeland	Techlab
Mo Industripark AS	Telemix
Momek	Tietoevry
Nasjonalbiblioteket	UIT Norges arktiske universitet

Ny dypvannskai bygges - skaper nye muligheter for industrielle verdikjeder

Rana Utvikling hadde prosjektledelse for havnesamarbeidet mellom Mo i Rana Havn KF og Mo Industripark i tidlig fase fra 2015 - 2017 og bisto deretter i samspillet. Da handlet det om å etablere og utvikle et nytt samarbeid mellom de to store eierne av kaianlegg i Mo i Rana hamn, en av landets viktigste havner og TEN-T-havn. På tidlig tidspunkt forelå det planer og ideer om dypvannskai både ved Toraneskaia og Rana Industriterminal.

De omforente planer er senere drevet fram av Mo Industripark og Mo i Rana havn. Etter vedtak i statsbudsjettet for 2023 om finansiering av farledsutbedringen fikk Kystverket ansvaret som prosjekteier for en integrert utbedring av farled og bygging av dypvannskai.

Utbygging startet våren 2024. Rana kommune garanterer for inntil 476 mill. kr til selve kaiutbyggingen. Staten tar ansvaret for mudring og øvrige farledstiltak, beregnet til 210 mill. kroner i 2024. Det er ikke avklart hvordan Mo Industripark følger opp intensjonsavtale om å bidra til utbyggingen. Kaien er ferdig bygd i 2026.

Det er også signert et avtaleverk med intensjon om felles eierskap til ny kai og felles drift av havneavsnittene i ett selskap med majoritet av Rana kommune/ Mo i Rana havn KF.

Dypvannskai og nye havnearealer vil skape en mer effektiv logistikk for Mo Industripark, og er helt nødvendig i en strategi for grønn industrivekst, nye etableringer, for eks SMA Minerals femdobling av produksjon, ny virksomhet i Giga Arctic-bygget osv.

Nytt sidespor og godsterminal i Mo Industripark

RU har sammen med MIP AS tatt en pådriverrolle for å få reetablert sidespor Nordlandsbanen til Mo Industripark (RIT). Både Freyr, Celsa og Meyership ønsket å få etablert jernbaneterminal ved RIT. Et sidespor vil reetablere tilknytning mellom Nordlandsbanen og Mo Industripark som var viktig fra 1955 til 2001.

Godt samspill med Bane Nor har ført til at det allerede er investert nær 100 mill. kr i et sammenhengende sidespor/kryssingsspor mellom Mo i Rana godsterminal i Vika, stasjonen, forbi to bruer og fram til Rana Industriterminal. Det er laget en detaljert plan for bygging av godsterminal, og Bane Nor har vært på tilbudssiden i å spleise på sidesporet fra Nordlandsbanen,.

Byggingen er likevel satt på vent inntil videre i påvente av avklaring av industrielle bidrag til et spleiselag. Det kan være viktig at en slik avklaring skjer i tide til å lage første byggetrinn før nytt signalanlegg settes i drift, tentativt i 2028-2029

ACE GREEN. SUKSESS FOR GODS PÅ SKINNER

Rana Utvikling er en av partnerne i et treårig prosjekt for å overføre store mengder gods fra vei til bane og styrke terminaler og næringsliv langs Nordlandsbanen. Prosjektet avsluttes sommeren 2025, men vil bli fulgt i et styrket samarbeid.

Partnere er Meyership, Bodø havn, Helgeland havn, Tromsø Havn, Mo i Rana Havn, Mosjøen og omegn næringssselskap, Klosser Innovasjon (i Kongsvinger) og Rana Utvikling. Prosjektet, støttet av Nordland fylkeskommune siden 2018, har bidratt til den største suksessen for gods på bane i Norge i nyere tid.

Fra 2020 til 2023 ble tilbudet på Nordlandsbanen doblet fra to til fire daglige godstog hver vei, med et volum av samlastet gods (laks og andre fersk- og forbruksvarer, industrigods etc.) som nærmer seg en million tonn /år.

Gevinstene for samfunnet er store. Et bedre transporttilbud for industri- og næringsliv, flere jobber i lokale transportbedrifter som distribuerer varene regionalt, kutt i utslipp til miljøet og tryggere veier. To godstog gir inntil 26 000 færre trailere på veiene mellom nord og sør.

ACE Green støtter også arbeidet med en nullutslipps godsroute sjøveien mellom Bodø, Harstad og Tromsø i forlengelse av Nordlandsbanen. Slik bygges en grønn korridor helt fra Arktis til de største markedene i EU.

ACE Green har også arbeidet mye for økte investeringer i Nordlandsbanen: Bedre rassikring og vedlikehold, flere kryssingsspor for å øke kapasiteten, nytt signalanlegg og investering i grønn drift i stedet for fossil diesel også på vår lengste togstrekning.

Nordlandsbanen har viktige funksjoner for gods- og persontrafikk. I tillegg frakter Rana Gruber mer enn fem millioner tonn jemmalm på banen mellom gruvene i Dunderlandsdalen og oppredning/ utskipping i Mo i Rana. Malmfrakten startet i 1906.

GREEN RAIL - ferskvarer mellom Nordland og Nederland

Rana Utvikling har ambisjon om å videreføre oppgavene til ACE Green i nye prosjekt sammen med partnerne. Dette for å videreføre et samspill om å utvikle Nordlandsbanen og en grønn korridor for gods med bane, båt og bil.

Det videre arbeidet vil skje i nært samspill med et tvillingprosjekt. Green Rail der store vareeiere i laksenæringen og dagligvarekjeder er inne med store bidrag til over 100 testturer med tog mellom Nordland og Nederland, for første gang. Det skal fraktes laks fra flere slakterier til EU, og frukt og grønt i retur. RU har også en rolle som prosjektledelse i samarbeid med Meyership, Nordisk Ministerråd og EUs kjernekorridor for transport ScanMed.

ACE Green i 2024

Vi har jobbet mye med høringsinnspill til KVV Nord-Norge, innspill til ny Nasjonal Transportplan samt KVV Green.

Av strategiske aktiviteter kan det nevnes:

- Møter med statssekretær i Samferdselsdepartementet
- Arrangert stor Godskonferanse i Bodø, sammen med BRUS og Godsalliansen (næringsliv og sentrale politikere)
- Presentert for Transportkomitéen på Stortinget, styret i NHO Logistikk og Transport og NHO Nordland, Fylkestinget (opposisjon og posisjon), LO sine regionale kontor m.fl.
- Media: Flere utspill/debattinnlegg i media

Forprosjekt: Future MObility in Mo i Rana (Arktis 2030)

- Høsten 2023 fikk vi innvilget forprosjektet FuMO, gjennom Arktis 2030.
- RU er prosjekteier og prosjektleder (Kristin), og partnere i prosjektet er Rana kommune, Meyership, Mo Industripark (+ RIT) og SINTEF er FoU leverandør.
- Bakgrunn for prosjektet var (Freyr): vekst i industrien, vekst i befolkning og grønn omstilling.
- Formålet med forprosjektet var å bidra til å forbedre både persontransport og industrilogistikk, gjennom å utvikle et felles verktøy for analyse av logistikkflyt, arealbruk, energiforbruk og kommunikasjonen basert på mikroskala-simuleringer. Det vil gi offentlige myndigheter og næringslivet et felles verktøy til å planlegge for lokal vekst og omstilling.

Av forprosjektet kom det to forslag til mulig videreføring/ hovedprosjekt:

- Mobilitetslab. Rettet satsing mot mobilitet, som kobler ulike planer sammen. LAB Nettverk av mobilitetsnoder. Svordalen som knutepunkt.
- Energihub. Gods og industritransporter for lading av el og andre grønne drivstoff.

Forprosjektet ble avsluttet i mai 2024.

Workshop Future Mobility 12. desember 2023, med solid deltakelse fra Rana kommune, Mo Industripark AS, Meyership, Rana Industriterminal, SINTEF og Rana Utvikling.

SAMARBEIDET O6

- Rana Utvikling fikk i august 2024 tildelt rollen som sekretariat for samarbeidet O6. Dette innebærer:
  - Strukturere samarbeidet; Forberede, tilrettelegge og følge opp de faste O6-møtene (fysiske møter) og R6- møtene.
  - Følge opp de saker som O6 og R6 velger å prioritere.
  - Administrative samarbeid: holde oversikt og følge opp eventuelle saker som løftes inn i O6/R6-møter.
  - Lande avtale med Nord-Norges Hus
  - Sørge for en strategi/plattform for påvirkning og kommunikasjon
- Første fysiske møte med O6 og R6 ble avholdt i Tromsø i november under Agenda Nord-Norge

- Rana Utvikling og Mo i Rana Havn KF fikk i 2024 gjennomført en mulighetsstudie som viser Mo i Rana oppfyller alle vesentlige kriterier for å kunne være mottakssted og vertslandstøtte for mottak av alliert personell og materiell, for deployering i Norge, eller transitt til våre naboland. Mo i Rana vil være et naturlig valg som alternativ/supplement til Narvik i nord.

E12 - korridoren

KORTESTE VEI FRA NORGE TIL
UMEÅ - LULEÅ OG VASA - SENTRALE FINLAND

Nærhet mellom havn og ny flyplass

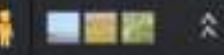

11,6 km og 14 min kjøretid

E-12: 33,7 km og 30 min kjøretid til riksgren

Google

Venture North, Invest in Rana Region Norway (2.0)

Fortsettelse av suksessen fra VN 1.0

- Viderefører etablerte nettverk, samarbeidsstrukturer og erfaringer.
- Hovedmål: Styrke og utvikle næringslivet i regionen gjennom å tiltrekke nye bedrifter og støtte eksisterende.
- Styringsgruppen vedtok i 2024, reiseliv som mulig nytt strategisk område i VN 2.0

Akvisisjon og bedriftsbesøk

- Kontakt med en rekke potensielle virksomheter for etablering og utvidelse.
- Flere bedriftsbesøk for å synliggjøre regionens fortrinn, infrastruktur og muligheter.

Styringsgruppen på Vestlandsbesøk

- Besøk til utvalgte næringsklynger og bedrifter for erfaringsutveksling og inspirasjon.
- Vekt på samarbeid med innovasjonsmiljøer, klynger og investorer.

Dokumenter, rapporter og studieturer

- Utarbeidet rapporter som belyser næringsmuligheter og rammevilkår.
- Arrangert studieturer for kompetanseheving, nettverksbygging og inspirasjon.

Kommunene som drivkraft

Hemnes: Samarbeid med Fortescue og Fuella om mulige grønne industriprosjekter. Vurdert sirkulærprosjekt med Hub for Ocean & Fortescue.

Lurøy: Fortsatte samarbeidsmøter mellom mineralnæringen, kommunen og relevante faginstanser for å utforske muligheter innen industrietablering.

- Tilrettelegging for nye industriområder i samarbeid med lokale aktører.
- Videre arbeid med havbruksnæringen og nettverksbygging, inkludert innspillsbrev til Statsforvalter og departement.
- Reiseliv: Bistått Guttorm Selnes søknad til IN for Kleivhalen Landskapshotell
- Ny industri: Bistand til Guttorm Selnes i planlegging av nytt industriområde i regionen.

Rana: Videre arbeid med næringsarealstrategi; gjennomført møter med grunneiere på Fagerlia og Røssvoll.

Markedsføring av regionen

- Videreutvikling av webportal og profileringsmaterieill for å tiltrekke nye aktører.
- Aktiv tilstedeværelse i sosiale medier og gjennom nettverk for å fremme regionens fortrinn.
- Synliggjøring av suksesshistorier og muligheter overfor investorer og næringsliv.

Veien videre

- Opprettholde tett dialog mellom kommuner, næringsliv og øvrige aktører for helhetlig og bærekraftig utvikling.
- Styrke nettverk og kompetanse for å gjøre regionen attraktiv for investeringer og nyetableringer.

GreenRock Mining på besøk

27. – 28. mai var CEO og prosjektleder fra GreenRock Mining på besøk i Rana. På vegne av GreenRock Mining arrangerte Venture North møter med Rana Utvikling og Rana kommune, Invest in Norway/Innovasjon Norge og Mo Industripark (MIP). Møtene med MIP gav nyttige avklaringer i forhold til mulig etablering i tilknytning til industriparken, med tanke på infrastruktur og synergier med aktørene i MIP. Dette ville redusere behovet for areal og direkte investeringer. Selskapet vil ha en årsproduksjon på 80.000 tonn, hvorav 40.000 tonn aktivt anodemateriale. De øvrige 40.000 tonn biprodukter ville kunne nyttiggjøres av smelteverksaktørene og gi en god sirkulæreffekt.

Bilde: Vist Høglund / Frodo Solheim

Reiseliv som ny strategi i Venture North

Med åpning av ny startplass i Mo i Rana i 2027, vil det satse på reiseliv i hele regionen. Venture North vil ta en rolle i å jobbe målrettet mot å tiltrække relevante aktører i bransjen og spesielt jobbe med å øke pengespillene i regionen. Med nye blander innen ulike overnattingssteder, vil etableringen i vår region være skreddersydd for slike unike opplevelser. Vi gjelder oss til å ta fatt på oppgaven sammen med våre vertskapskommuner.

Team kommune besøkte Vestland

I august dro styringsgruppen i Venture North og Team Kommune på studietur til Vestlandet og næringer. Første dag besøkte vi Stord,

Stokkvågoddan

Aktører innen skisportnæringen har også vært en stor del av arbeidet i Venture North, med denne næringen har vi benyttet en annen strategi enn med øvrige næringer. De lokale aktørene ønsker i stor grad å ha kontroll over egen verdikjede i her gjennom langsigte arbeid begynt å lykkes også i denne næringen.

Et godt eksempel i denne sammenheng er Stokkvågoddan Industriområde, som har betydning med potensiale som HUB for havbruksnæringen. Her jobber vi sammen med Stokkvågen Næringspark for realisering av området og for tilrettelegging av arbeidsplasser innen både havbruk og maritim sektor.

Lokal leverandør oversikt

Knut Gullesen har bistått Venture North og laget en oversikt over alle lokale leverandører en kan benytte seg av i alle faser av en etablering, samt drift. Dette er et nyttig verktøy både for oss og aktøren. Den oversiktlige brosjyren med medfølgende excel-fil, viser bredden og kompetansen i vårt lokale næringsliv, noe som er bra bilde for våre lokale bedrifter og miljøet!

Venture North følger opp med to innspill for å styrke havbruksnæringen

Venture North har fulgt opp innspill fra rundebordsmøtet med aktører i havbruksnæringen og sendt to separate henvendelser til henholdsvis Statsforvalteren i Nordland og Nærings- og fiskeridepartementet. Innspillene adresserer ulike utfordringer som hemmer utvikling og vekst i næringen.

Tiltak mot flaskehalsar i saksbehandling

I innspillet til Statsforvalteren i Nordland rettes fokus mot den lange saksbehandlingstiden som har blitt en alvorlig flaskehals. Venture North peker på hvordan forsinkede kommunale inntektsbehandling, er

Bilde: Vist Høglund / Kristoffer Mørkell

Behov for rekruttering av rett kompetanse til havbruksnæringa

Havbruksnæringa er ei stor og viktig næring på Helgeland, med stort behov for rekruttering av rett kompetanse. Venture North arrangerte i 2022 et møte med havbruksnæringa hvor bl.a. rekruttering var tema og hvor flere løsninger ble lansert.

Det er med glede at vi nå registrerer at KvN på Nesna, med god hjelp fra omstillingsprosjektet på Nesna, starter opp med et videregående opplærings tilbud til høsten hvor de vil tilby Vg1 Naturbruk med akvakultur og Vg2 Akvakultur (2026). Mye av undervisningen vil foregå på lokaliteter hos Tomma Laks og hos vår partner Kvarøy Fiskeoppdrett, og dermed bidra til at elevene får praksis som er relevant for næringa. Vi gratulerer KvN med at de har fått på plass et etterlangtet regionalt tilbud, og håper mange ungdommer vil søke seg til Nesna.

Reiseliv og reisemålsutvikling

Masterplan for Nord-Helgeland som reisemål mot 2032

Forfatter: Rana Utvikling AS. For kommunene Rana, Steinkjer, Mosjøen, Saltdal, Trøms og Sør-Varanger.

- Helhetlig strategi/Masterplanen er vedtatt i alle kommunene på Nord-Helgeland.
- Masterplanen for reiselivet skal bidra til å forvalte og styrke reisemålet Nord-Helgeland til det beste for lokalsamfunnene, næringen, miljøet og de besøkende.
- Det er en felles plattform for både private og offentlige aktører, adressere og realisere de produkt-,kompetanse- og infrastrukturtiltak som er sentrale eller kritiske.
- Skal hjelpe oss å styre utviklingen til det beste for både lokalbefolkning, besøkende og fremtidige generasjoner!

<https://ru.no/reisemalsutvikling/masterplan/>

VISJON

Attraktive opplevelser og høy verdiskaping hele året.

MÅL

I harmoni med lokalsamfunnene leverer vi attraktive opplevelser og sømløse, grønne reiser fra Nord Norges tak til den blå kysten under Polarsirkelen, med lave utslipp og høy verdiskaping hele året.

AMBISJONER

Hva

I 2032 skal Nord-Helgeland være kjent for sin rikholdige og mangfoldige opplevelsesmeny, tuftet på møter med lokalsamfunnene, lokal mat, den stedspesifikke historien og de grønne, sømløse opplevelsesrike reisene både på vann og land i hele regionen.

Hvordan

Det er et godt utviklet flytilbud og grønn mobilitet i hele regionen, med Mo i Rana som innfallsport og helhetlige konsepter og opplevelser knyttet til de fire overordnede produktkonseptene med bruk av den blå kysten, skjærgården, tusenvis av øyer som perler på en snor, trolske fjell, breene, polarsirkelen og lokalsamfunnene.

Til hvem

Nord-Helgeland har en sterk posisjon overfor de prioriterte målgruppene som ønsker å være aktive i naturen, senke pulsen, være tett på naturen og lokalsamfunnene, bli lenge og bruke mye. De besøkende bidrar til økt lokal verdiskaping og levende lokalsamfunn hele året.

PREMISSER

Bærekraftig utvikling
og besøksforvaltning

Opplevelsesutvikling i
harmon i med
lokalsamfunnene

Hele Nord-Helgeland
hele året

Økt besøks-, bosteds- og
arbeidsplassattraktivitet

Offentlige og private
investeringer

Etablering av
reisemålsledelse

HOVEDMÅL

*100% økning i verdiskaping – 30% vekst i sysselsetting – 30% økning i kommunale skatteinntekter – 60% reduksjon i CO2 utslipp per gjest per døgn
100% miljøsertifiserte bedrifter og kommuner – 1,5 poeng økning i tilfredshet hos gjestene, innbyggerne og bedriftene*

STRATEGIER

Attraktivitet

Tilgjengelighet

Posisjonering

Reisemåls- og stedsutvikling

Strategiske innsatsområder

A) Attraktivitet

Foredling,
konseptualisering
Og HUB-etablering

Produktene må foredles og/eller sette sammen til helhetlige konsepter hele året per sesong med produktinnhold fra forstudiet: 1) *Kyst/øyene*, 2) *Fjellene*, 3) *Aktiv ferie* (vandring, kajakk, sykkel, grottene/gruvene, fiske, dykking mm.), 4) *Vinter ved havet og fjellet* (Dark sky Park, the Arctic Circle, ski, vinterbading, jul på Berget, lys i mørker, hundeslede, Crossing into the Arctic mm.) og 5) *Mo i Rana som by og HUB* (mat, kultur og rundreiser) knyttet til de fire overordnede produktkonseptene «Naturlig aktiv på Helgeland», «Møter med arktisk kultur», «Hvile-puls på Helgeland» og «Mektige møter under Polarsirkelen».

Regenerativ turisme, Lokal mat og drikke, kultur og historiefortelling, grønn mobilitet og tilgjengelighet for alle er gjennomgående tema i alle konseptene, og vinter gjøres som en egen satsing med helhetlige produktkonsept tilpasset årstiden.

Vekting

50%

B) Tilgjengelighet

Flyruteutvikling og
sømløs, grønn mobilitet

Kartlegging og prioritering av innfallsporter, transporttilbudet og smertepunkter. Satsing på fly- og ruteutvikling og sømløs, grønn mobilitet med offentlig og privat transport der kysten og fjordene er prioriterte ferdselsårer. Tilgjengelighet for alle som grunnprinsipp, i tillegg til utvikling av øst – vest aksen (den blå/grønne ruten), de «interne turistveiene» og utnytting av Nasjonal turiststi Rødøyløva.

30%

C) Posisjonering

Kjernehistorier, verktøy
og økt markedsinnsats

1) Utvikle identitet, felles kjernehistorier og verktøy, og 2) Utvide og øke markedsarbeidet. Identiteten til Nord-Helgeland må konkretiseres og det må utvikles en personas kolleksjon og tydelig profil med valg av USP-er* og omfattende markedstiltak.

20%

D) Reisemåls- og stedsutvikling

Samhandling og
koordinering

Etablering av reisemålsledelse, møteplasser, merking som bærekraftig reisemål, plan for besøksforvaltning og koblinger mellom reisellv og bo- og etableringslyst.

GO TO GATE

Prosjektbeskrivelse:

Destinasjons- og ruteutvikling 2023-2026

Reiseliv og reisemålsutvikling

Bidra til å øke etterspørsel av flyruter til/fra Helgeland, samt utvikle rutetilbudet for regionen ved å etablere flyruter som næringslivet, både offentlig og privat, reiseliv i inn- og utland, samt befolkning på Helgeland etterspør. Og i den sammenheng videreutvikle reiselivstilbudet på Helgeland spesielt rettet mot det internasjonale markedet.

Resultat (knyttet til arbeidspakkene)

1. Etablere og utnytte riktig kompetanse til å drive fram og forankre et strukturert og strategisk arbeid med ruteutvikling.
2. Kunnskap og analyser som møter krav og behov fra flyselskap og turoperatører til data. Identifisering og mobilisering av målgrupper som kan styrke etterspørselen, innenfor privat og offentlig næringsliv, utdanning, helsevesen, idrettslag/ foreninger mv.
3. Godt samarbeid i tide, deltakelse og direkte dialoger med flyselskap og turoperatører, vil kunne gi de ønskede effekter med gode flyruter fra 2027.
4. Samspillet med reiselivet er så godt at Oslo-ruta og andre flyruter skaper betydelig vekst av fornøyde turister til Helgeland, også helårsturisme.
5. Tilstrekkelige virkemidler bidrar til å attrahere flere kommersielle flyruter til og fra Helgeland.

Effekter (og virkninger)

1. Økt verdiskaping, eksport og lokale inntekter i vår region. Bedre flytilbud skaper vekst i næringslivet/ etableringer og universiteter/ FoU.
2. Vekst eller stabilisering i folketallet i regionen. Et godt flytilbud øker bolysten og bli- lysten på Helgeland. L lettere å rekruttere og beholde kompetanse.
3. Reduserer kostnader og øker lønnsomheten. Et godt flytilbud sparer kostnader og øker lønnsomheten for næringslivet, offentlig virksomhet og befolkningen.

Kort om prosjektet

Prosjekteier: Rana Utvikling

Samarbeidspartnere: Polarsirkelen Lufthavnutvikling, Visit Helgeland, Helgeland Event, Avinor, Hemavan og næringsliv på Helgeland

Eksportmodning

Turoperatører

Produktkonsepter

Idrett

Flyplassforum

Flyselskaper

Kunnskapsdata

Businesscase

Våre prioriteringer

1. Oslo
2. Bodø/Trondheim/Tromsø
3. Europeisk Hub (CPH, FRA, LON, AMS)
4. Øst-Europa (PL, LI, LA, RO ..)
5. Sol og bad på vinter og vinter på vinter

Bakgrunn

Midtskandia er en av Nordisk Ministerråds offisielle grensekomitéer. Hovedoppdraget er å minimere grensehinder og bidra til felles utviklingsprosjekt mellom Västerbotten og Nordland. Avtalen med Midtskandia ble fornyet med tre nye år f.o.m. 1. februar 2024. Allan Berg i Rana utvikling er koordinator og ansvarlig for sekretariatet på den norske side av grensen.

Andelen medlemmer på Helgeland er uforandret i 2024 og alle kommuner er fortsatt med. Det har vært gjennomført et informasjonsarbeid overfor kommuner på Helgeland i 2024. Kommuner er informert om Midtskandias virksomhet og aktuelle prosjekter på Helgelandsrådet og Helgelandskonferansen i 2024.

Sikkerhet og geopolittikk på Agandaen

I 2024 har behovet for øst-vets samarbeidet tatt større plass i regionen og i Norden. Sverige og Finlands NATO medlemskap og krigen i Ukraina, etterspør større grad av samhandling. Det jobbes konkret med en fastforbindelse over Kvarken, et prosjekt som har spesiell stor oppmerksomhet i Finland. I forbindelse med dette prosjekt har Midtskandia presentert behovet for en Atlanterhavshavn i Mo i Rana, for både næring og forsvar.

Prosjekter

Kapasitetsprosjektet - ComCap

Det har vært arbeidet frem et kapasitetsprosjekt ComCap i 2024 som omhandler den nye sikkerhetspolitiske situasjonen og de nye NATO medlemskapene. Rapporten som er laget i forbindelse med prosjektet konkretiserer behovene for å utbedre transportinfrastruktur i grenseregionen Helgeland-Västerbotten. Det har vært gjennomført workshop med alle medlemskommuner og øvrige medlemmer i Midtskandia. Rapporten foreligger som underlag til en revidering av Botnica Atlantia som peker på tiltak som bør gjennomføres innen transportinfrastruktur langs E12.

Kyst til Kust

I 2024 har det vært utarbeidet en interreg-søknad til et småskalaprojekt, Kyst til kyst, innen turisme i grenseregionen. Dette er et småskalaprojekt basert på grenseoverskridende samarbeid på strategisk nivå innenfor reiselivsnæringen. Prosjektpartnerne deler landegrenser, men de tiltrekker seg sjelden de samme turistene, de samarbeider heller ikke på et strategisk nivå. I motsetning til tidligere innsats, integrerer dette prosjektet bærekraft inn i en grenseoverskridende turismestrategi, som sikrer langsiktige fordeler for alle interessenter. Det er potensiale for felles strategitvilling, delte målmarkeder og destinasjonsvekst gjennom gjensidig læring. Søknad sendes første kvartal 2025.

Reformagenda for grensekomitéene

I 2023 var det oppstart for et samarbeid mellom alle grensekomitéer i Norden rundt et prosjekt som kalles Reformagenda. Det er behov for at grensekomitéene identifiserer en felles strategi for prosjekter/områder som kan bidra til blant å oppfylle målene i det nordiske samarbeid. Det er søkt prosjektmidler for at gjennomføre et prosjekt i 2025.

Konferanser og Business Meetpoint

Høsten 2024 inviterte Midtskandia til Business Meetpoint rundt tema omstilling og utvikling i grenseregionen. Representanter fra region og regionråd på begge sider av grensen og Nord-Sverige kontoret i Brussel presenterte.

Grenseregionalt forum

Styreleder i Midtskandia Geir Waage mfl. Var på Grenseregionalt forum i Stjørdal og fikk løftet grenseoverskridende samarbeid på Helgeland og i Västerbotten. Bedre koordinering mellom land blir viktig for å styrke sikkerhet og beredskap i grenseregionen. Fast forbindelse over Kvarken, transport via logistikk terminalen i Storuman og videre til porten til Atlanterhavet, er noe av det vi har tatt opp.

Helgelandskonferansen og Helgelandsrådet

Midtskandia har deltatt og bidratt med presentasjoner rundt øst- vest samarbeidet, på Helgelandsrådet og Helgelandskonferansen i 2024. Begge presentasjoner omhandler behovet for øst-vest samarbeid i en ny sikkerhetspolitisk situasjon.

Wasa Future Festival - WFF

WFF er en årlig begivenhet i august. Fokus i 2024 var sikkerhetspolitikk og Nordic connection. Samarbeid på tvers av grensene og fastforbindelse over Kvarken. Midtskandia var invitert for å bli bedre kjent med de finske og svenske aktører innen prosjektet.

MIDTSKANDIA PÅ EWRC

I oktober deltok Midtskandia og koordinator Allan Berg på EU's årlige konferanseuke, European week of Regions and Cities.

Under uken ble det gjennomført møter med de Nord-norske og Nord-svenske europakontorer rundt utfordringer og samarbeid øst-vest.

I forkant av EWRC la tidligere europeisk sentralbanksjef, Mario Draghi frem en høynivårapport om europeisk konkurransekraft, med et særlig fokus på hvordan Europa kan styrke sin globale posisjon i møte med økende konkurranse og geopolitiske utfordringer.

Rapporten og den nye vekststrategien for Europa ble et sentral tema i formelle og uformelle møter.

Rana kommune sitt næringsfond

Etter en revisjon av forskriften for Rana kommunes næringsfond, i 2023 kom det inn en del søknader første halvåret 2024. Saksbehandling – vurdering og innstilling - ble iht. ny forskrift ivaretatt av Rana Utvikling. Det kom inn 10 søknader som ble vurdert og oversendt Rana kommune.

Kort om næringsfondet som saksbehandles av Rana Utvikling

Kraftfondet (næringsfondet) skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål, som for eksempel bedriftsstøtte, tilrettelegging for næringsutvikling i regi av kommunen, stedsutvikling, ulike typer utviklingsarbeid med mer. Næringsfondet kan benyttes til tilskudd til Rana kommunes leverandør av næringsutviklingsarbeid.

Støtte til næringsvirksomheter kan kun gis som tilskudd. Midlene bør ikke nyttes til aksjetegning i private bedrifter. Dersom det tegnes kommunale aksjer, kan ikke dette utgjøre mer enn 30 % av aksjekapitalen i bedriften. Denne begrensningen gjelder ikke utviklingsselskap, utleiebygg o.l. som kommunen etablerer i samarbeid med private interessenter.

Samlet støtte fra fondet til private næringstiltak skal som hovedregel ikke overstige 50 prosent av det totale kapitalbehovet for et prosjekt. Søknad bør ha forankring til Rana kommune sin vedtatte Temaplan næringsutvikling og det må framgå tydelig i søknad at prosjektet har et strategisk potensial. Kommunalt næringsfond skal supplere, ikke erstatte, andre offentlige støtteordninger for bedrifter.

BÆREKRAFTIG BYUTVIKLING

- Prosjekt startet januar 2021, forlenget ut juni 2023
- Prosjekteiere: Nordland fylkeskommune, Rana kommune og Ranaregionen næringsforening. Rana Utvikling hadde prosjektledelsen.
- Hovedmål å revitalisere og organisere byutviklingsarbeidet i Mo i Rana slik at det kommer innbyggere, næringsliv og samfunnsaktører i hele regionen til gode nå og i fremtiden.
- I 2024 startet vi Samarbeidsforum for byutvikling, som ila året har blitt avholdt 3 ganger.
- Første midlertidige byrom ble testet ut på Rådhusplassen, og jobben med neste byrom "kulturaksen" ble påbegynt høsten 2024.

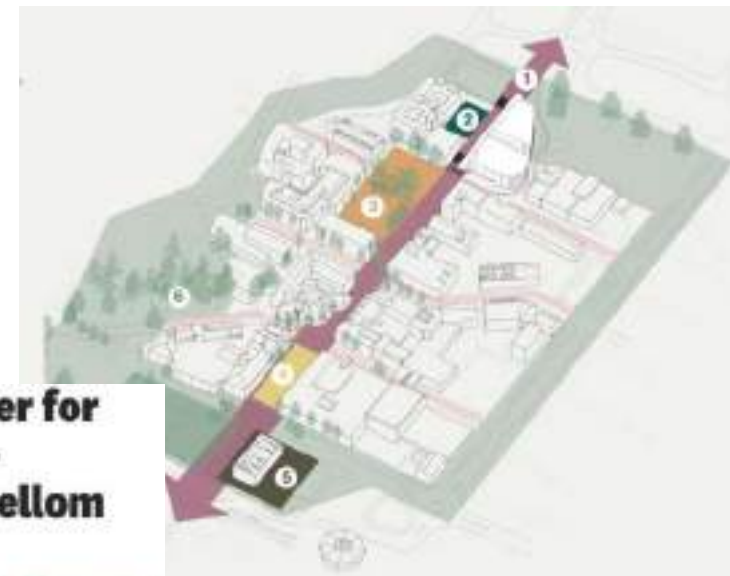
Nå lanserer de nye visjoner for hvordan byen kan se ut: – Handler om å skape liv mellom husene

Slik vil Ingvild, Florian og Iselin skape mer liv i sentrum: – Så snart snøen smelter, går vi i gang

Storbyplan Mo i Rana 2024. Prosjektet er ledet av Rana Utvikling. Prosjektet er støttet av Nordland fylkeskommune, Rana kommune og Ranaregionen næringsforening. For bilder og informasjon om prosjektet, se www.moi-rana.no

Etablererservice

I løpet av 2024 har styret i **Space Mo i Rana (tidligere Væxt)** jobbet målrettet med å rydde opp i en krevende økonomi. Som et ledd i denne prosessen ble Rune Devik engasjert som ny styreleder, nye lokaler ble anskaffet, og selskapet endret navn til **Space Mo i Rana**.

Etablererservice videreførte også samarbeidet om **online etablererkurs** med Start opp Salten, Egga Utvikling, Futurum og MON. På bakgrunn av positive erfaringer fra 2024 er det allerede gitt lovnader om å videreføre kurstilbudet i 2025. Totalt var Etablererservice i dialog med om lag **60 personer** i 2024 som vurderte å etablere egen virksomhet.

Rana Utvikling ble i 2023 invitert av Innovasjon Norge til pilotprosjektet «**En vei inn**», en portal som skal forenkle tilgangen til virkemiddelapparatet. I 2024 benyttet noen gründere seg av tilbudet med foreløpig begrenset effekt, men arbeidet fortsetter i 2025.

For å stimulere innovasjon og nyskaping fortsetter Rana Utvikling å styrke **Space Co-Workingspace** i samarbeid med Kunnskapsparken Helgeland og Ranheim. RU var også en sentral aktør i etableringen av **Gründeruka Helgeland** (nå **Arctic Innovation Week**), som i dag ledes av Innovasjon Norge, med Kunnskapsparken Helgeland som koordinator for Helgeland.

Gjennom disse tiltakene har Rana Utvikling og Etablererservice vært viktige tilretteleggere for gründervirksomhet på Helgeland, med sikte på å skape bærekraftig verdiskaping og utvikling i regionen. **Året ble avsluttet med "gründergrøt" på Meyergården, der rundt 40 engasjerte deltakere bidro til å styrke gründerkulturen i regionen.**

Oppstart av nye program:

- 24. mars - Kveldstid
- 28. april - Kveldstid
- 19. mai - Dagtid
- 18. august - Dagtid
- 22. september - Kveldstid
- 27. oktober - Kveldstid

StartOpp
Nordland

Arbeidsmarkedsrapporten fra KPB

- Ved utgangen av året hyret Rana Utvikling og Mo Industripark inn analyseselskapet KPB for å gjøre en undersøkelse om utviklingen i arbeidsmarkedet og eksporten i Rana, med et særlig fokus på aktiviteten inne i Mo Industripark.
- Rapporten konkluderte med at Rana er den største eksportkommunen i Nord-Norge innen fastlandsøkonomien, og har hatt en betydelig utvikling de siste årene.
- Rapporten påpekte også et noe kjønnsmessig skjevt arbeidsmarkedet i Rana som RU vil følge nøye med på og øke fokus på i prosjektene.

Behov for arbeidskraft i Rana – økende etterspørsel generelt.

Howdan ventes det at antall sysselsatte endres i løpet av de kommende månedene?

	Red over enn 30 %	Ned litt 30 %	Ned litt 10 %	Ned litt 5 %	Ned litt 2 %	Uendret	litt 2 % vekst	litt 5 % vekst	litt 10 % vekst	litt 30 % vekst	Mer enn 30 % vekst
De neste 3 månedene			2 %	4 %	2 %	73 %	12 %	2 %	4 %		
De neste 6 månedene			2 %	4 %		63 %	12 %	8 %	8 %	2 %	
De neste 12 månedene				2 %	2 %	45 %	18 %	10 %	18 %	4 %	4 %
De neste 18 månedene		2 %		2 %	4 %	30 %	18 %	20 %	10 %	8 %	4 %

Tabellen viser at flestall blant bedriftene ventet en uendret situasjon rundt deres ansatte, med en klar overvekt fra stabil mot økende sysselsetting. Mer enn 30 % av bedriftene ventet økende antall sysselsatte, spesielt når en ser ett år fremover. Langt færre bedrifter ser for seg en reduksjon i antall sysselsatte. I de kommende 6 månedene ventes arbeidsmarkedet å være i hovedsak stabilt til svært positivt, men det fra 6 til 18 måneder er en klar forventning om økt sysselsetting der 1 av 4 bedrifter ventet mer enn 5 % vekst i sysselsettingen. Bare 3 prosent av bedriftene ventet nedgang i sysselsettingen. Behovet for flere sysselsatte er størst om 12-18 måneder, og med denne planlagte veksten, vil arbeidsmarkedet være svært godt for arbeidstakerne i Rana. Forventningen om vekst kjennetegnes av respondenter innenfor næringene industri, overnatting- og serveringsvirksomhet, finans samt bygge- og anleggsvirksomhet.

Perspektiver fremover

- Rana kommune og Rana Utvikling inviterte sentrale aktører i næringslivet til et perspektivseminar på Lovund. Formålet med samlingen var å diskutere konkrete problemstillinger og muligheter som demografi, kraft, den sikkerhetspolitiske situasjonen og ny flyplass. Samlingen ble godt mottatt blant næringslivet og det ble konkludert med at slike møteplasser er viktig for gjensidig informasjonsutveksling mellom kommunen, RU og næringslivet.

**PERSPEKTIVSEMINAR
PÅ LOVUND**

Kommunedirektør Robert Pettersen og RU-direktør Ole Kolstad inviterer til perspektivseminar på Lovund.

Formålet er å samle ledere fra næring og samfunnsliv i Rana til en lunsj-til-lunsj samling for å diskutere utvalgte tema av større betydning.

Tema for samlingen

- Ny stor flyplass – hvordan gripe mulighetene?
- Ny sikkerhetspolitisk situasjon – posisjonering av MO i Rana.
- Rekruttering og demografi
- 2500 ansatte i Ranaindustrien – hvor går veien videre?

Detaljert program er under utarbeidelse. Det er begrenset med plasser, så meld deg på så snart som mulig for å sikre deltakelse!

**LOVUND
HOTELL**

19. SEPT KL. 12:00 –
20. SEPT KL. 13:00

MELD DEG PÅ HER

Rana kommune RANA UTVIKLING

VI SER FREMOVER

2024 ble et år hvor den sikkerhetspolitiske situasjonen ble løftet enda høyere på agendaen i hele Norge. RU og Rana kommune har i et utviklingsperspektiv satte denne tematikken forholdsvis høyt på agendaen og har derfor kunne informere nasjonale myndigheter om hvilke roller vi kan ta som vertskommune. Dette har blitt godt mottatt.

Vi opplever at vi assosieres til negative vinklinger rundt batterisatsingen og det må brukes godt med tid til å forklare eksterne interessenter hvilke rolle vi har hatt i dette og Rana er ved godt mot. Infrastrukturen er oppgradert eller i ferd med og oppgraderes, nye industrifasiliteter er tilgjengelig og vi ser positivt på fremtiden med tanke på nye etableringer – dog på noe lengre sikt. Ny flyplass og ny dypvannskai vil bli en katalysator for vekst og RU er involvert i mye arbeid knyttet til dette.

For Rana sin del er det avgjørende at vi har gode relasjoner til næringslivet og ikke minst opp mot beslutningstakere i Storting og regjering.

Foto: Avinor

Takk til eiere, næringslivet og øvrige samarbeidspartnere for det vi fikk til sammen i 2024!